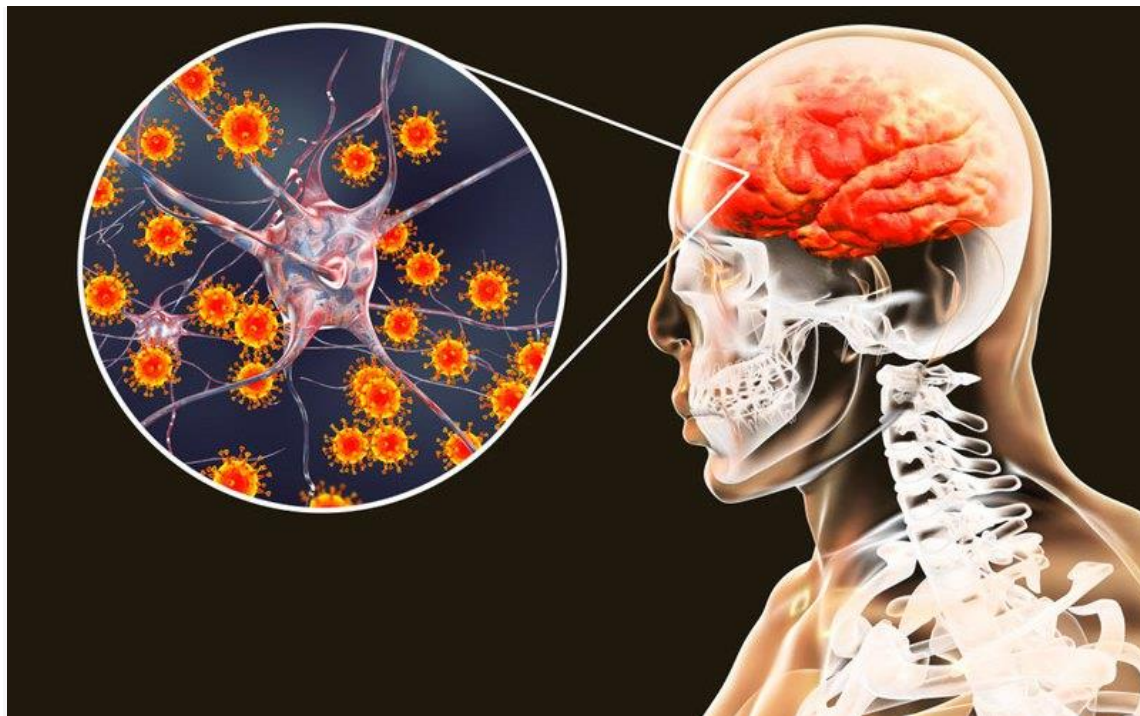

CẦN TRỌNG VIÊM NÃO Ở TRẺ TRONG MÙA HÈ

SKĐS - Theo báo cáo từ BV Sản Nhi Lào Cai, từ đầu tháng 4 đến nay Khoa hồi sức cấp cứu đã tiếp nhận và điều trị cho 16 bệnh nhi mắc viêm não. Bệnh viêm não nếu không được điều trị sớm, trẻ có thể gặp phải nhiều di chứng nặng nề, thậm chí có thể tử vong trong thời gian rất ngắn.

Cần cảnh giác với viêm não cấp ở trẻ

SKĐS - Viêm não cấp là một tình trạng viêm cấp tính của nhu mô não, biểu hiện bằng sự rối loạn chức năng thần kinh - tâm thần khu trú hoặc lan tỏa. Bệnh gặp ở mọi lứa tuổi, nhưng trẻ em có tỉ lệ mắc cao hơn. Đây là bệnh lý nặng nề, đe dọa tính mạng bệnh nhân vì tỷ lệ mắc và tử vong còn cao.

Nguyên nhân gây viêm não ở trẻ

Viêm não là tình trạng viêm của nhu mô não. Đây là bệnh cảnh nặng, với nhiều biến chứng nguy hiểm, nếu không được chẩn đoán và xử trí kịp thời sẽ để lại nhiều di chứng nặng nề về thần kinh, thậm chí tử vong.

Ở nước ta nhóm tác nhân nhiễm trùng, đặc biệt là virus (hay siêu vi) là nguyên nhân gây bệnh viêm não thường gặp. Các loại virus phổ biến gồm có: Virus herpes, virus viêm não Nhật Bản, Enterovirus (type A71) gây bệnh tay chân miệng, các loại virus gây bệnh thủy đậu, sởi, quai bị...

Tùy theo từng tác nhân virus sẽ có đường lây truyền cụ thể. Theo đó, virus Herpes lây truyền qua đường miệng - miệng (Herpes type 1) hoặc lây qua đường sinh dục (Herpes type 2).

Virus gây bệnh viêm não Nhật Bản lây qua người từ muỗi đốt, trong đó muỗi Culex truyền mầm bệnh từ các động vật như chim, cò, lợn sang người thông qua vết đốt.

Dấu hiệu nhận biết viêm não

Hàng năm theo ghi nhận có nhiều bệnh nhi viêm não ở mọi lứa tuổi với các biểu hiện chung như sốt cao, nôn ói, co giật phức tạp, yếu liệt tay chân, rối loạn tri giác kéo dài trên 24 giờ như lơ mơ, thậm chí là hôn mê.

Ngoài ra, tùy theo tác nhân virus gây bệnh mà trẻ sẽ có thêm nhiều yếu tố dịch tễ và biểu hiện lâm sàng gợi ý đến các tác nhân virus hay gặp.

Nhiều trẻ có thể nhận biết ban đầu so với bệnh khác là sốt cao đột ngột, đau đầu, nôn vọt, ý thức không lanh lợi. Bệnh thường gặp nhất ở trẻ em từ 6 tháng đến 10 tuổi. Do bệnh viêm não không có triệu chứng điển hình nên nhiều phụ huynh thường không nắm rõ, dẫn đến nhập viện điều trị khi bệnh đã trở nặng.

Các xét nghiệm như chọc dò thất lưng lấy dịch não tủy, chụp CT Scan/MRI sọ não, đo điện não là những phương tiện hữu ích giúp chẩn đoán bệnh viêm não.

Hiện nay xét nghiệm PCR đa tác nhân với mẫu bệnh phẩm dịch não tủy là một xét nghiệm có độ nhạy, độ đặc hiệu cao để góp phần xác định chẩn đoán và tìm nguyên nhân gây bệnh. Tuy nhiên, không phải trường hợp viêm não trẻ em nào cũng tìm ra được tác nhân cụ thể. Việc không rõ tác nhân cũng không loại trừ được chẩn đoán bệnh viêm não. Khi đó đánh giá lâm sàng và hình ảnh học sọ não sẽ đóng vai trò quan trọng.

Trẻ bị viêm não nếu không được điều trị sớm có thể gặp phải nhiều di chứng nặng nề. Ảnh minh họa.

Điều trị viêm não như thế nào?

Viêm não là bệnh cần xử trí cấp cứu, nhất là khi bệnh nhi có dấu hiệu nguy hiểm đến tính mạng. Theo dõi sát tri giác của trẻ, các chỉ số sinh hiệu là việc ưu tiên. Nhiều bệnh nhi cần phải đặt nội khí quản thở máy, sử dụng nhiều chế phẩm thuốc, nhằm đảm bảo mục tiêu chống phù não.

Với trường hợp viêm não do virus herpes, cần nhanh chóng sử dụng thuốc kháng virus là Acyclovir đường truyền tĩnh mạch cho bệnh nhân. Các bệnh nhân viêm não sẽ được các bác sĩ tiên lượng bệnh sau 1 - 2 tuần điều trị thông qua nhiều dấu hiệu lâm sàng và xét nghiệm kết hợp.

Tóm lại: Bệnh viêm não nếu không được điều trị sớm, trẻ mắc viêm não có thể gặp phải nhiều di chứng nặng nề, thậm chí người bệnh có thể tử vong do mắc bệnh trong thời gian rất ngắn. Để phòng bệnh, người dân cần thực hiện vệ sinh môi trường, loại bỏ nơi trú ẩn của muỗi, các bậc cha mẹ cần quan sát trẻ, tạo môi trường sống sạch sẽ, thoáng mát cho trẻ. Bên cạnh đó, cần cho trẻ ăn chín uống sôi, thường xuyên vệ sinh tay chân và cơ thể, cho trẻ mang khẩu trang khi ra ngoài và phải **tiêm phòng** đầy đủ cho trẻ.

Cha mẹ cần chú ý tiêm phòng cho trẻ đúng lịch, đầy đủ theo khuyến cáo của cán Bộ Y tế. Với nhiều tiến bộ y khoa hiện nay, chúng ta đã có trong tay nhiều loại vaccine ngừa các virus nguy hiểm, có thể kể đến như vaccine phòng bệnh viêm não Nhật Bản, vaccine sởi - quai bị - Rubella, thủy đậu, cúm.

Theo báo cáo của bệnh viện Sản Nhi Lào Cai, từ đầu tháng 4 đến nay Khoa Hồi sức cấp cứu đã tiếp nhận và điều trị cho 16 bệnh nhi mắc viêm não. Trong số các bệnh nhi đã và đang điều trị có khoảng 70% trẻ sẽ phải gánh chịu di chứng của bệnh.

Bệnh nhi C.T.L. (nam, 5 tuổi) được chuyển đến Bệnh viện Sản Nhi Lào Cai ngày 22/5/2024 trong tình trạng lơ mơ. Trước đó 6 ngày trẻ xuất hiện triệu chứng sốt cao, kèm theo đau đầu, nôn nên được gia đình đưa vào bệnh viện Đa khoa huyện Bát Xát và được chẩn đoán điều trị theo dõi viêm não, viêm màng não.

Sau đó, bệnh nhi được chuyển đến Bệnh viện Sản Nhi Lào Cai điều trị. Các bác sĩ tiến hành thăm khám, chọc dịch não tủy, làm các xét nghiệm, bệnh nhi được chẩn đoán bị viêm não, tiên lượng nặng.

Bệnh nhi C.T.L. là một trong 4 bệnh nhi mắc viêm não đang điều trị tại Khoa Hồi sức cấp cứu, Bệnh viện Sản Nhi Lào Cai. Trong 4 bệnh nhi đang điều trị có 1 bệnh nhi nặng đã thoát máy thở, hiện tại đang phục hồi chức năng chuẩn bị cho ra viện, còn 3 bệnh nhi rất nặng vẫn đang được theo dõi điều trị tại bệnh viện.

Các bệnh nhiễm trùng thông thường ở trẻ gây viêm não

SKĐS - Viêm não là tình trạng nhiễm trùng của não bộ. Nguyên nhân gây bệnh chủ yếu do virus, liên cầu khuẩn, siêu vi khuẩn... với các triệu chứng như sốt, nhức đầu, nôn, cổ cứng, lú lẫn, lơ mơ, co giật, hôn mê...

BS Nguyễn Văn Dũng